

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LIV. — Izdan in razposlan dne 30. decembra 1881.

145.

Dopustno pismo od 22. novembra 1881,

za lokomotivno železnico od Jaroslava v Sokal.

M i F r a n c J o ž e f P r v i,
po milosti Božji cesar avstrijski,

apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker so knez Adam Sapieha, grof Vladimir Dzieduszycki, grof Adam Gołuchowski in vitez Stanisław Polanowski zaprosili da bi jim se dala dopustitev ali koncesija v delo in vršbo lokalne železnice od postaje Jaroslavske gališke železnice Karola Ludovika v Sokal, vzvidelo Nam se je z ozirom na občno korist tega podjetja imenovanima prositeljema po postavi o dopuščanji železnice od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in postavi od 25. maja 1880 (Drž. zak. št. 56) to dopustitev podeliti tako le:

§. 1.

Dajemo koncesijonarjem pravico narediti in uživati lokomotivno železnico, ki jo bode izvesti kot lokalno železnico s pravilno medkolesno širino, od postaje Jaroslavske gališke Karol Ludovikove železnice na Ravo rusko, Belz in Krynopol v Sokal, z dovlačnico od postaje Setne na desni breg Sana reke.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustnice, dodeljujejo se naslednja olajšila:

- a) Oprostitev od štempljev in pristojbin za vse pogodbe, knjižne vpise, vloge in druge listine v nabavo kapitala in zagotovilo obresti od kapitala in vršbe do časa, ko se začne vršba vožnje, in za pridobitev zemljišč, za delo in opravo do konca prvega vršbenega leta;
- b) oprostitev od štempljev in pristojbin za prvo izdatbo delnic in predstvenih obligacij z interimalnimi listi vred, in za vknjižbo predstvenih obligacij, kakor tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišča;
- c) oprostitev od pristojbin in taks, dolžnih za podeljeno koncesijo in za izdatbo te dopustnice;
- d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja štempeljskih pristojbin kuponom in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se utegnil vvesti s prihodnjimi postavami, na trideset (30) let od dne današnjega.

§. 3.

Koncesionarji so dolžni, delo železnice precej začeti in v dveh letih od današnjega dne dokončati, dodelano železnico v občno službo izročiti ter vožnjo po njej ves čas, dokler traja koncesija, nepretrgoma vzdržavati. Da bodo zgornjega roka za delo držala se, dolžni so koncesionarji državni upravi dati varnost, položivši v kavcijo stopetdeset tisoč (150.000) goldinarjev v vrednotnicah, v katerih se lahko nalagajo novci varovancev.

§. 4.

Da izdelajo dopuščeno železnico, priteza se koncesionarjem pravica razlastitve (razsvojitve) po določenih dotičnih postavnih propisov.

Ista pravica se koncesionarjem dodeli tudi zastran tistih krilnih železnic, ki bi se imele narediti do posameznih obrtniških zavodov, in o katerih bi državna uprava spoznala, da jih je v javnem interesu napraviti.

§. 5.

Koncesionarjem se je ob delu in vršbi dopuščenih železnic držati tega, kar ustanavlja to dopustno pismo, — in dopustilnih uvetov, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar velevalo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti železnocestni dopustni zakon od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in železnocestni vršbeni red od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) in po zakonih in ukazih, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se pa vožnje same tiče, odpuščajo se varnostne naredbe propisane v redu železnocestne vršbe in dotičnih dodatnih ukazih v toliko, kolikor se bode z ozirom na znižano maksimalno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter bodo na to stran veljali dotični posebni propisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesijonarjem priteza se pravica, s posebnim odobrenjem državne uprave in pod uveti, ki jih ona postavi, ustanoviti delničarsko družbo, ali pravice in dolžnosti izvirajoče iz tega dopustila predjati na uže obstoječo delničarsko družbo.

Družba, katera se napravi, stopi v vse pravice in dolžnosti koncesijonarjev.

Družbena pravila in obrazci delnic (akcij) in predstvenih obligacij potrebujejo odobrenja državne uprave.

Predstvene obligacije, ki ne smejo presežati dveh petin vsega nominalnega kapitala za napravo železnice, ne smejo se nikakor začeti izdajati, dokler ne bode vsa v §. 1 imenovana železnica od Jaroslava v Sokal dodelana in v službo dana.

Ves nominalni napravni kapital treba je v dobi, dokler traja koncesija, amortizirati po razdolžnem črteži, ki ga odobri državna uprava ter se morajo predstvene obligacije odplačati pred delnicami.

§. 7.

Transporti vojakov naj bodo po znižanih tarifnih cenah, in to po tistih določilih o tem ter o polajšilih potujočim vojakom, katera ta čas veljajo pri gališki železnici slovoči po Karlu Ludoviku.

Ta določila obsezajo tudi deželno brambovstvo obéh državnih polovic, tirolske deželne strelce, in to ne samo ob potovanji na račun državne blagajnice, nego tudi ob službenem potovanji na svoj račun k vajam v orožji in priglednim zborom potem vojaško stražno krdelo civilnih sodišč Dunajskih, žandarstvo, ter po vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesijonarji se zavezujejo, pristati na dogovor med avstrijskimi železno cestnimi društvi ukrenen o nabavi in imetji opravnih reči za vojaške Transporte in o vzajemnem pomaganji z vozili ob večjih vojaških transportih, potem na organska določila in na služabni propis o bojnih železnocestnih oddelkih, ter tudi na potlejšnji, 1. junija 1871 obveljavši dogovor o transportu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležeče prevažati ob troških vojaške blagajnice.

Tako so tudi dolžni pristati na dogovor, katerega je z železnocestnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem ob velikih vojaških transportih in na propis o vojaških transportih po železnicah.

Te dolžnosti koncesijonarji imajo samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje z ozirom na drugotnost te železnice in na polajšila vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in cele službe zdi biti zvršljivo, o čemer razloka pristoji trgovinskemu ministerstvu.

Koncesijonarji se zavezujejo, da se hočejo pri oddajanji služeb v zmislu postave od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60) ozirati na doslužene podoficirje iz vojstva, vojnega pomorstva in deželnega brambovstva.

§. 8.

Dopustna doba in z njo vred v §. 9. lit. b) železnocestnega dopustnega zakona, izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, štejoč od današnjega dneva, in mine po tem roku.

Državna uprava sme tudi izreči, da je koncesija pred iztečajem zgornjega roka izgubila svojo moč, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3 ustanovljene o začetku in zvršetku delanja ter o začetku in vzdržbi vožnje, in bi se prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11^{ga}, lit. b) železnocestnega dopustnega zakona niti ne posebno s političnimi ali novčnimi krizami.

§. 9.

Državna uprava si prihranja pravico, da more vselej koncesijonirano železnico, ko bode dodelana in v službo izročena, odkupiti za odškodnino v gotovem, ki jo dá koncesionarjem.

Da se določi odkupščina, seštejejo se letni čisti dohodki, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti dohodki dveh najslabejših let in povprečni čisti dohodek ostalih petih let se izračuni.

Ako bi vendar tako najdeni srednji čisti dohodek ne dosegel vsaj letnine potrebne za obresti po 5°/o imenske napravne glavnice, ki jo je dovolila državna uprava, in za nje odplačilo v času, za katerega velja koncesija — tedaj se ta letnina vzame kot čisti donos odmeri odkupščine v podlogo. To velja tudi za slučaj, če se železnica odkupi pred sedmim letom vršbe.

Odškodba naj se po izboru državne uprave dá ali v renti, enaki zgornjemu srednjemu, odnosno minimalnemu donosu, ki naj se koncesionarjema v dobi še ostali koncesije poluletno, 1. januarja in 1. julija vsako leto po dospelji plačuje, ali pa z enkratnim plačilom tistega iznosa, ki je v času odkupnje primeren kapitalni vrednosti računsko najdeni na temelji pet odstotnih obresti letnih rent, kar jih do iztečaja koncesije za izplačilo dospe.

Imenski napravni kapital po cifri je podvreči odobrenju državne uprave.

Ako bi po izteku prvega vršbenega leta bilo treba še drugih novih staveb, ali bi se pomnožile vozne oprave in vozila, smejo se dotični troškovi prišteti napravnemu kapitalu, ako je državna uprava privolila v gori omenjene nove stavbe ali v pomnožitev voznih oprav, in če se troškovi ti, kakor velja, izkažejo.

Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država izplačavši odkupščino brez drugega odmenila ali vračila v last in užitek te tukaj koncesijonirane proge z vsemi prej omenjenimi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, — tudi Sanskega skladišča in žitnic v Ravi ruski in pa vozil in zaloga materiala.

§. 10.

Ko mine dopustilo in tist dan, kadar mine, preide na državo brez vračila neobremenjena svojina in užitek dopuščenih železnic, vse premične in nepremične pritikline, tudi Sansko skladišče, žitnice v Ravi ruski in pa vozilni park in zaloga materiala (§. 9).

Ako to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi železnica (§. 9), ostaja koncesionarjema last rezervnega zaloga napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in

kar imajo denarjev terjati, po tem last posebnih del in poslopij napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere sta sezidala ali si pridobila vsled pooblastila od državne uprave z izrečnim pristavkom, da ne bodo pritiklina železnici.

§. 11.

Državna uprava ima pravico, uvériti se, da so dela železne ceste ter tudi vršbena oprava, po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarjenje.

Komisar, katerega postavi državna uprava, tudi sme, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za družbe načelnístvo, ter k občnim zborom, in ustavljati vse sklepe in naredbe nasprotne zakonom ali družbenim pravilom, oziroma kvarne državni koristi.

Za tu ustanovljeno nadziranje železnocestnega podjetja koncesijonarji za zdaj ne plačujejo v državno blagajno povračila, takisto se koncesijonarja odvezujejo dolžnosti, izrečenih v §. 89 reda železnocestne vožnje od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) gledé povračila večjih troškov, ki bi se nabrali po policijskem ali dohodarstvenem nadzoru, in gledé dolžnosti, zastonj nabaviti in vzdržavati uradne prostorije.

§. 12.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložene v dopustnici, v dopustilnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom ter po okolišnih — še predno izteče koncesija, — izreči da je ista ugasnila.

Resno opominjáje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujoč koncesijonarjem pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati odméne, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstva glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, dva in dvajsetega dne meseca novembra, v letu po odrešenji sveta tisoč osem sto osemdesetem prvem, Našega cesarjevanja tridesetem tretjem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

146.**Razglas finančnega ministerstva od 23. decembra 1881,**
da bosta c. kr. mali colniji II. razreda v Clu in Zbaražu na Gališkem opuščeni ali odpravljeni.

C. kr. mali colniji II. razreda v Clu in Zbaražu v Galiciji prestaneta z 31. dnem decembra meseca 1881.

Na nju mesto izroči se počenši od 1. januarja 1882 finančno-stražnemu oddelku v Clu odprava brezuvetno cola (carine) prostih stvari in prevažanih oseb ali ljudi, a kar se tiče odprave masla, slanine, sira in svinj, dadó se temu oddelku oblasti male colnije II. razreda, in finančno-stražnemu oddelku v Budi-Zbaraski kot podružnici (ekspozituri) Tarnopoljske velike colnije dadó se oblasti male colnije II. razreda.

Dunajewski s. r.

147.**Postava od 24. decembra 1881,**

dovoljujoča dodatnega kredita 750.000 goldinarjev v izkup fevda Vrana in v odmeno dotičnemu fevda posedniku.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

V dopolnilo finančne postave od 7. junija 1881 (Drž. zak. št. 51) dovoljuje se vladi k poglavju 11 „občna blagajniška uprava“ 750.000 gld. kot dodaten kredit, da se izkupi fevd Vrana v Dalmaciji in dotičnemu fevdnemu posedniku odmenilo ali odškodba dá.

Člen II.

Vladi se daje oblast, za prenosno opravilo, ki mu je predmet fevda Vrana izkup, za listine v to syrlo narediti se imajoče in za poznejšo alodializacijo novčnega fevda dodeliti prostost od štemplja in pristojbin.

Člen III.

Postava ta pride v moč tist dan, katerega bode razglašena, in nje izvršitev je naročena finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 24. decembra 1881.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

148.**Postava od 24. decembra 1881,****o priredbenem prometu z nemško carinsko okolijo.**

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Na temelji postave od 16. junija 1881 (Drž. zak. št. 65) zdaj veljajoča, z ukazom ministerstev za finance in trgovino od 28. junija 1881 (Drž. zak. št. 67) ustanovljena določila o colnijskem postopanju z tkaninami domačega dela, ki se zaradi pisanja ali tiskanja, barvanja ali beljenja izvažajo v nemško carinsko (colno) okolijo ter od ondod pisane, barvane ali ubeljene vnovič vvažajo, ostanejo za čas od 1. dne januarja do vstevno 31. dne decembra 1882 v moči s tem pristavkom, da bode tkanine, katere so do 31. decembra 1882 bile v nemško carinsko okolijo poslane, držeč se propisanih rokov moči še do 30. dne junija 1883 najdalje od ondod v priredbenem prometu nazaj prinesiti.

Na tkanine, katere se bodo po 31. dnevi decembra 1882 izvažale zaradi pisanja, barvanja ali beljenja, naj se pri povratku v občno avstro-ogersko carinsko okoliijo uporabljajo določila carinske tarife za pisane, barvane ali ubeljene tkanine.

§. 2.

Vladi se daje oblast, zdaj veljajoča določila o drugih, zdaj dopuščenih vrstah priredbenega prometa z nemško carinsko okolijo neizpremenjena vzdržati, dokler se drugače ne ustanovi.

§. 3.

Zvršitev te postave, katera pride v moč 1. dne januarja 1882, naročena je Mojemu skupnemu ministerstvu.

Na Dunaji, dne 24. decembra 1881.

Franc Jožef s. r.**Taafe s. r.****Ziemiałkowski s. r.****Falkenhayn s. r.****Pražák s. r.****Conrad s. r.****Welsersheimb s. r.****Dunajewski s. r.****Pino s. r.****149.****Postava od 25. decembra 1881,****s katero se pristanska privodnina v Tržaškem pristanišči preklicuje.**

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Pristanska privodnina (pilotnina) za Tržaško pristanišče vvedena z ukazom trgovinskega ministerstva od 9. marcija 1850 (Drž. zak. št. 148) odpravljena je.

§. 2.

Ta postava pride v moč 1. dne januarja 1882.

§. 3.

Zvršitev te postave naroča se ministru za trgovino in finančnemu ministru.
Na Dunaji, dne 25. decembra 1881.

Franč Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

150.**Postava od 28. decembra 1881,**

o izvodu gališke poprečne železnice.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

Člen I.

Železnocestne kose, kolikor jih še nedostaje (manjka) za gališko poprečno (transversalne) železnico, in to :

a) od Živca v Novi Sonč;

b) od Gribova v Zagorje;

c) od Stanislavova v Husjatin,

poslednji kot lokalno železnico s pravilno medkolesno širino, izdelati je ob državnem trošku najdalje v 3 letih in pol s preudarjenim skupnim iznosom od 24,200.000 gld., ki naj veljá za maksimalni iznos.

Člen II.

V členu I omenjeno železnocestno delo izvede se samo pod tem uvetom, da dežela Galicija z deželno postavo zagotovi kot prispevek v nakup zemljišča za železnične kose v členu I pod a), b) in c) navedene vsega skup en milijon (1,000.000) goldinarjev avstr. velj. in za troške, ki se naberó o premeni meri ali držanja in o preložbi javnih ne državnih cest po teh kosih vsega skup stotisoč (100.000) goldinarjev avstr. veljave.

Člen III.

Delo vseh treh v členu I pod a), b) in c) imenovanih železnocestnih kosov naj se začne še v letu 1881.

Za tega delj in v dopolnitev tehničnih pripravljalnih del za železnocestno zvezo od nekega mesta železnice med Živcem in Novim Sončem v stik s Košiško-Boguminsko železnico dovoljuje se vladi za leto 1881 kredit od 2,500.000 gld., ki se, do konca marcija 1882 popolnem neuporabljen, bode smel še do konca marcija 1883 uporabiti, a se v tem slučaju bode štel tako, kakor bi bil v preudarku leta 1882 dovoljen, torej ga bode i zaračunjati za službo le-tega leta.

Iznosi za dovoljeni kredit potrebovani naj se vzamejo za zdaj iz novcev, kar jih ima blagajnica, a v kolikor bi se to ne smelo, naj se dobavijo z visečim dolgom ter o svojem času poplačajo iz tega, kar donese definitivna kreditna operacija, katera se napravi za rečeno železnocestno delo.

Člen IV.

Gledé železnocestnih kosov, ki jih je narediti po členu I, dodeljuje se oproščenje od štempljev in pristojbin za vse pogodbe, vloge in listine (pisma) v nakup zemljišča, za delo in za opravo železnice, kakor tudi od presnemščine, kar se je nabere pri nakupu zemljišča.

Člen V.

Po železnocestnih kosih, ki so predmet te postave, naj državna uprava na svojo roko vožnjo vrši ter se vršba ta samo na temelji postave o tem izdati se imajoče sme predjati na kakega zasebnika ali na kako družbo.

Člen VI.

Ta postava pride v moč tist dan, katerega bode razglašena.
Zvršitev iste naročena je ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 28. decembra 1881.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane

bode v zalogi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaji, I. okr. Singerstrasse št. 26, tudi leta 1882 izhajal v nemškem, laškem, češkem, poljskem, rusinskem, slovenskem, ilirsko-hrvatskem in romanskem jeziku.

Naročnina za cel letnik 1882 Državnega zakonika v vsaki teh osem izdateb iznaša za en ekzemplar **2 gld. 50 kr.** — bodi da se hodi po-nj ali da se poštnine prosto pošilja.

Letniki 1864 do vštrevno 1881 veljajo 36 gld., — vendar samo tedaj, kadar se vsi skup vzamejo.

Posamezni letniki nemške izdatbe dobivajo se :

Letnik 1851 za 1 gld. 30 kr.

"	1852	"	2	"	60	"
"	1856	"	2	"	45	"
"	1857	"	2	"	85	"
"	1861	"	1	"	50	"
"	1862	"	1	"	40	"
"	1863	"	1	"	40	"
"	1864	"	1	"	40	"
"	1865	"	2	"	—	"
"	1866	"	2	"	20	"
"	1867	"	2	"	—	"
"	1868	"	2	"	20	"
"	1869	"	3	"	20	"

Letnik 1870 za 1 gld. 50 kr.

"	1871	"	2	"	40	"
"	1872	"	3	"	40	"
"	1873	"	3	"	50	"
"	1874	"	2	"	50	"
"	1875	"	2	"	20	"
"	1876	"	1	"	80	"
"	1877	"	1	"	30	"
"	1878	"	2	"	50	"
"	1879	"	2	"	50	"
"	1880	"	2	"	50	"
"	1881	"	2	"	50	"

Letniki 1870 do vštrevno 1881 od ostalih 7 jezikov so na prodaj po tisti ceni, kakor nemška izdatba.

NB. Državnega zakonika listi, ki naročniku celo niso došli ali ki so mu nedostatno došli, morajo se zadnji čas v štirih tednih zahtevati.

Kadar poteče ta rok, bodo se državnega zakonika listi izročevali samo za plačilo prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole po 1 kr.).

Po tej ceni lahko se posamezni kosi Državnega zakonika dobodo v založništvu c. kr. dvorne in državne tiskarnice.